

Høringsnotat - inntaksmatrisen til videregående skole i Agder

Bakgrunn og formål

I høringsrunden om tilbudsstrukturen høsten 2025 kom det flere innspill om nærskolepoeng for elever bosatt i Bykle og Valle, dette med henblikk på å styrke elevtallgrunnlaget for Setesdal videregående skole. Det er også gitt tilbakemeldinger på å avvikle den nyetablerte inntaksregionen for Østre Agder med tilhørende 50-minuttsregel for reisevei.

Følgende vedtak ble etterfølgende fattet i hovedutvalget for utdanning og folkehelse 26.11.2025.

Punkt 4. Det vil komme en egen sak angående nærskolematrisen i 2026. Saken vil minimum dekke forslag om endringer i Setesdalsregionen.

Punkt 5: Ordningen med utvidet inntaksregion i Østre Agder og maksimal reisevei på 50 minutter internt i regionen opprettholdes, men evalueres og sendes på høring høsten 2026.

Nærskolematrisen operasjonaliserer nærskoleprinsippet i § 3 i lokal inntaksforskrift ved å angi hvilke områder som gir nærskolepoeng til hvilke skoler ved søknad til Vg1.

[Forskrift om inntak til videregående opplæring og formidling til læreplass, Agder fylkeskommune - Lovdata](#)

Denne høringen sendes ut for å ivareta det politiske vedtak punkt 4 og 5 og dermed sikre et godt beslutningsgrunnlag for hovedutvalget for utdanning og folkehelse 16. september 2026.

Forklaring på inntaksregler og nærskoleprinsipp

Alle elever i Agder kan søke på alle de fylkeskommunale videregående skolene i fylket. Elevene står fritt til å velge både skole og utdanningsprogram, men de prioriteres ved skolene i den inntaksregionen de tilhører.

Alle elever får poeng basert på karakterene fra grunnskolen. I tillegg gir nærskoleprinsippet ekstra poeng (nærskolepoeng) ved søknad til skolene i egen inntaksregion. Samlet poengsum avgjør hvem som får plass.

Dersom ønsket utdanningsprogram ikke tilbys i egen inntaksregion, vil søkeren få nærskolepoeng til alle skolene som tilbyr dette utdanningsprogrammet.

Elever som har ønsket tilbud i egen inntaksregion får nærskolepoeng kun ved søknad til tilbud i egen region. Søknader til andre regioner gir da ikke nærskolepoeng.

Skolene har ulik kapasitet – noen har ledige plasser, mens andre er fulle. Nærskolematrisen bidrar til å styre elevfordelingen og øke forutsigbarheten. For distriktsskoler og skoler i randsonen hjelper den til med å sikre et stabilt elevtallsgrunnlag.

Ved oversøkte skoler bidrar nærskolematrisen til at elever med lavere poengsum som bor nær skolen i høyere grad kan få plass, slik at de ikke får urimelig lang reisevei. En fungerende nærskolematrise har langt på vei en innebygd 50-minuttsregel.

Nærskolematrisens hovedformål:

- Styrke elevenes mulighet til å få plass på en skole i nærheten og redusere reisevei
- Sikre skolene et forutsigbart og stabilt elevtallsgrunnlag

Dagens inntaksmatrise

Fylket er delt opp i 8 inntaksregioner pluss Bykle og Valle kommuner som har hele fylket som sin region.

De som bor i områdene nevnt får nærskolepoeng til skolen eller skolene i inntaksregionen.

Gjeldende nærskolematrise for Agder

Inntaksregion østre Agder

Områder: Arendal, Froland, Tvedestrand, Vegårshei, Åmli, Gjerstad og Risør kommuner

Skoler:

- Østre Agder videregående skole
- Arendal videregående skole
- Sam Eyde videregående skole

Inntaksregion indre Agder

Område: Hægebostad, Åseral, Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes og Bygland kommuner

I tillegg får elever fra følgende steder: Svaland, Engesland og Steinsland i Birkenes kommune, Marnardal, Øyslebø og Bjelland i Lindesnes kommuner og Konsmo, Byremo og Kollungtveit i Lyngdal kommune nærskolepoeng til alle skoler i inntaksregionen.

Skoler:

- Setesdal videregående skule, Hornnes
- Setesdal videregående skule, Hovden
- Setesdal videregående skule, Valle
- Vennesla videregående skole*
- Byremo videregående skole**

*Mosby og Strai i Kristiansand kommune får i tillegg nærskolepoeng til Vennesla videregående skole

**Finsland og Øvre del av Kvinesdal får i tillegg nærskolepoeng til Byremo videregående skole

Punkt 4 – Indre Agder - Setesdalsregionen

Søkere fra Bykle og Valle får per i dag nærskolepoeng til alle offentlige videregående skoler i Agder. Det vil si at det er lagt bedre til rette for at elever i Bykle og Valle kan søke seg ut av

egen inntaksregion enn elever i resten av Agder. Dermed er nærskolematrisens hovedformål ikke oppfylt for Bykle og Valle kommuner.

Elevtallet i Bykle og Valle kommuner er forventet å være stabilt frem mot 2040 (Norconsult). Oppfyltingsgraden på Setesdal videregående skole i Hovden, Hornnes og Valle er henholdsvis 76%, 58% og 80% (Skolestruktursaken 2025).

Elever i Bykle og Valle kommuner vil fortsatt få nærskolepoeng hvis de søker på et tilbud som ikke finnes i inntaksregionen.

Søkbare utdanningsprogram per skole:

[Vennesla videregående skole | Videregående opplæring - vilbli.no](#)

[Byremo videregående skole | Videregående opplæring - vilbli.no](#)

[Setesdal videregående skule Avdeling Hornnes | Videregående opplæring - vilbli.no](#)

[Setesdal videregående skule Avdeling Hovden | Videregående opplæring - vilbli.no](#)

[Setesdal videregående skule Avdeling Valle | Videregående opplæring - vilbli.no](#)

Forslag som sendes på høring

- Postnumre for Bykle og Valle plasseres i inntaksregion Indre Agder. Det vil gi nærskolepoeng til skolene: Setesdal videregående skole, Byremo videregående skole og Vennesla videregående skole.

Punkt 5 – Østre Agder

Frem til innsøking skoleåret 2025/2026 hadde østre del av Agder to inntaksregioner knyttet til henholdsvis Arendal/Sam Eyde og Risør/Tvedestrand videregående skoler. 10. desember 2024 vedtok fylkestinget å slå disse sammen til én stor inntaksregion i østre Agder, med en maksimal reisevei på 60 minutter internt i regionen. 5. februar 2025 ble dette vedtaket justert til 50 minutter.

Elevtallet i kommunene øst i Agder forventes å falle med opptil 15% frem mot 2040 (Norconsult). Oppfyltingsgraden på Tvedestrand videregående skole og Risør videregående skole var henholdsvis 81% og 54% i 2024/2025. På Arendal videregående skole og Sam Eyde videregående skole lå den på 85% for begge (Skolestruktursaken 2025).

Søkertall for Østre del av Agder

Kategori / variabel	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Ordinære søkere med ungdomsrett til Vg1 fra kommunene Risør, Tvedestrand, Åmli, Vegårshei og Gjerstad	198	224	241
Andel som har søkt Risør/Tvedestrand/Østre Agder vgs som 1. valg (andel av totalt antall søkere fra østkommunene)	148 (75%)	169 (75%)	171 (71%)
Søkere fra Risør, Tvedestrand, Åmli, Vegårshei og Gjerstad til Arendal/Sam Eyde vgs (andel av totalt antall søkere fra østkommunene)	42 (21%)	43 (19%)	46 (19%)

Kategori / variabel	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Hvorav andel som søker tilbud som finnes i Risør/Tvedestrand/Østre Agder vgs (andel av dem som søker fra øst til Arendal/Sam Eyde vgs)	25 (60%)	23 (53%)	23 (50%)
Søkere fra Arendal og Froland kommuner til Østre Agder/Tvedestrand/Risør videregående skole	31 (alle til Tvedestrand)	31	12
Søkere fra Arendal og Froland til Østre Agder vgs fra postnumre 4810 og 4920 (andel av totalt antall søkere fra Arendal og Froland til Østre Agder vgs)	12 (39%)	19 (61%)	6 (50%)

Søkertall 2026/2027: Det er 12 elever som søker seg fra Arendal og Froland kommuner til Østre Agder videregående skole, det tilsvarer ca. 2% av årskullet i de to kommunene. Det er 46 elever som søker seg fra Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Risør og Tvedestrand kommuner til Arendal eller Sam Eyde videregående skole, hvilket utgjør 19% av årskullet i disse kommunene. Over halvparten av disse elevene søker seg til utdanningsprogram som finnes på Østre Agder videregående skole, en del av disse kunne ha gått på Østre Agder videregående skole dersom nærskolematrisen hadde vært som tidligere.

Erfaringer med inntaksregion Østre Agder og 50-minutts regel

- Flere elever i regionen søker seg vestover mot Arendal enn motsatt. Der har ikke alle utdanningsprogram plass til alle som søker. Søkerne på oversøkte tilbud med lavest poeng, får da tilbud på Østre Agder videregående skole (Risør og Tvedestrand).
- Punktet over gjør det vanskeligere å utnytte kapasiteten ved Østre Agder videregående skole.
- Formålet med nærskolematrisen blir ikke oppfylt.
- 50-minuttsregelen for reisevei i øst gir ulik praksis i fylket.
- 50-minuttsregelen lar seg ikke administrere i fylkets systemer på en god måte, og administrasjonen fanger ikke automatisk opp hvis den ikke ivaretas. Dette kan medføre at enkeltelever rammes og får en uavklart situasjon lengre enn nødvendig.

Forslag som sendes på høring

1. Tilbakeføre 2 inntaksregioner øst i Agder
 - a. Østre Agder (Risør, Gjerstad, Åmli, Tvedestrand og Vegårshei kommune samt postnumre 4810 Eydehavn og 4920 Staubø i Arendal kommune). Nærskolen blir Østre Agder videregående skole
 - b. Arendal – Froland (Arendal og Froland kommune). Nærskoler blir Arendal og Sam Eyde videregående skoler
 - c. Elever fra Åmli, Vegårshei, Eydehavn og Staubø får i tillegg nærskolepoeng til Sam Eyde og Arendal videregående skoler for de utdanningsprogrammene som er på studiested Risør.

50-minuttsregelen for reisevei vil utgå ved en eventuell gjeninnføring av 2 inntaksregioner.